

# GAZETA TRANSILVANIEI

REDACȚIA și ADMINISTRATIA  
— BRAȘOV, Strada Lungă Nr. 5. —  
— Telefon 226 —  
Abonament anual 200 Lei  
Pentru străinătate 500 Lei  
Pentru anulorilăși, instituții și  
intreprinderi 500 Lei  
Anunțuri, reclame, după tarif

FONDATA LA 1838 DE GHEORGHE BARIȚIU

Apare de trei ori pe săptămână

„Puterea Frontului Românesc nu constă în vânzarea conștiinței la dreapta sau la stânga. *Puterea Frontului Românesc este credința în program și înseși și nu este admisibil să trădăm nici pe unul nici pe celălalt.*”

Din declarațiile d-lui C. ANGELESCU, șeful orq. Capitalei a Fr. Rom.

## După o sută de ani

S'au împlinit zilele trecute una sută de ani de viață pentru „Gazeta Transilvaniei”. Faptul a trecut aproape neobservat, ne remarcat...

Evenimentul acesta, unic în România, n'a putut fi sărbătorit cu mese îmbelșugate, fiindcă așa ceva vedem la fiecare pas în viața măruntă a oamenilor. Apoi nici „Gazeta” și nici cărmăcii ei nu dispun de fonduri bănești pentru mese alese. Oamenii cari au moștenit dela înaintași doar flacăra neatinsă a luptei pentru triumful dreptății și demnității românești, iar nu spiritul strămt al goanei după aur, s'au ridicat mereu deasupra materiei pământești atât de ușor pulverizată la orice adiere de vânt, n'au avut deci nici răgazul nici însușirea de a-și strânge averi pământești.

Ei au rămas — tocmai prin puterea spiritului superior care i-a călăuzit și i-a înălțat deasupra materiei — stânci de granit de cari s-au isbit și s'au sfărâmat valurile lumii trecătoare. De aceea opera lor: „Gazeta Transilvaniei” a supraviețuit tuturor luptelor și frământărilor deslănțuite pe acest pământ timp de un secol.

Incepând cu nemuritorul Barițiu și continuând cu atâția români de seamă — al căror nume și ale căror fapte au fost ample descrise acum un an tot în acest loc — „Gazeta Transilvaniei” a dus zi de zi o luptă dărză pentru apărarea drepturilor neamului românesc din Ardealul cotropit până mai ieri de năvălitori, iar după Unire, aceeași luptă înțeleaptă și hotărâtă i-a călăuzit drumul pentru a instaura supremația reală a Românilor în țara lui. Nici problemele de ordin social-economic și politic n'au fost neglijate, ci tratate cu dibăcie și competență. N'a fost categorie de muncitori români, care să nu găsească în coloanele acestei gazete loc pentru luminarea muncii lor și pentru apărarea drepturilor convenite. Plugarii, meseriași, muncitorii din fabrici, comercianții, slujbașii și pensionarii de orice categorie au găsit în „Gazeta Transilvaniei”, organul de bună îndrumare și de luptă pentru dobândirea dreptului la o viață sănătoasă, îmbelșugată și românească, în România Mare.

Pe toți i-a sprijinit când i s'a cerut. Cu sprijinul acestora a trăit și ea până azi și cu sprijinul lor trebuie să trăiască de azi înainte. Ei s'a n'au uitate, fiindcă nici „Gazeta” nu i-a uitat. După cum „Gazeta” nu i-a uitat, după cum „Gazeta Transilvaniei” și-a făcut, vreme de o sută de ani datoria supremă față de întregul neam românesc și de fiecare categorie de muncitori români, tot așa neamul acesta atât de darnic și chiar atât de risipitor în multe ocazii, să nu uite datoria de a susține, cu

banul și cu sufletul său, traiul „Gazetei”, trai care trebuie să fie demn de cea mai veche și mai glorioasă flamură a românismului.

Nu pot să închei aceste rânduri, fără să aduc, din partea colaboratorilor și cetitorilor, calde urări de sănătate redac-

torilor și îndeosebi d-lui Victor Branice, redactorul-șef, care a împlinit 35 ani în serviciul acestui ziar, bronzul pe care s'apăte atâtea bucurii dar și atâtea greutăți și jertfe legate de apariția acestei făclii a românismului, adevărat și demn urmaș al celor ce-au lăsat în urmă această minunată dără luminoasă și nepieritoare de biruință românească.

Ioan C. Dogaru

## Sezon vânătoresc

Trăim în epoca sporturilor. Și pentru că ne aflăm în plin sezon de vânătoare, împrejurările ne determină a rezerva rândurile de mai jos celor ce au inaugurat această mănoasă și nobilă indeletnicire în acest anotimp.

Vorbim de „vânători”. Dar nu de vânătorii de contrabandă cum s'ar crede, adică de cei cari sunt totodată idealisti și fripturiști, profeți și renegați, purtători ai crucei și iude.

Toți aceștia, cei „hotărâți” pentru o „idee”, cei capabili pentru o „jertfă”, ori care ar fi ea, ca toți vânătorii vieții noastre publice, aleargă după câte un vânat „idealizat”, pe care-l „ochesc” atunci când ținta urmărită corespunde într'u toate calibrului armei respective.

„Vânatul” oficial al tuturor acestor vânători — ciolanul! — își găsește rațiune în aptitudinile ce acest soi de vânători le au pentru orice atitudine în fața „necesităților imperioase” ale împrejurărilor...

Dar nu pentru asemenea „vânători” rezervasem rândurile acestea, ci pentru o altă categorie, aparte, mai originală, mai iscusită în „ochire” și cari, fără a fi de contrabandă, prezintă zapis guvernamental în exercitarea acestui aristocratic sport.

Rândurile acestea sunt pentru „vânătorii” guvernului, pentru putericii zilei, cari au întreprins o adevărată campanie de vânătoare în întreaga țară.

Nu le-am fi scris dacă „vânătoarea” în sine nu ar prezenta o notă originală, ne mai întâlnită încă:

Se vânează oameni! În loc ca actualii guvernanți să alege, cum s'ar conveni, după „vânatul” oficial, conform împământenitului obicei, au început o adevărată goană după prinderea de suflete.

Cei cari nu au putut acapara încă, în patrimoniul partidului, nici prin personalitatea ori cât de strălucită a șefului, nici prin credințele ce popovăduesc — forțele de care au nevoie, au pornit, cu o ardoare vrednică de admirat, la vânătoarea de oameni.

De când sunt acolo unde sunt, la putere, și-au scuturat „armele” pline de școlbul uitatelor unghere, și-au ascuțit „spadele” și voinicește, care călare, care pe jos, care în automobil, au purces la „vânătoare”, prin ma-

halalele târgurilor și satele din cuprinsul țării.

La pândă, în marginea drumurilor, de cum se ivește sălbătăciunea de om, îi sare în spate, o prinde de ceafă și, vrând nevrând o vără sub patrafirul politic, îi cetește, în semn de binecuvântată „domesticire”, din sfânta scriptură a grăunțelor miraculoase, și-apoi, repede, fără zăbavă, o pune să jure, vârându-i cu forța în mână crucea mântuirii, statornică credință într'u „fericita” guvernare.

Nu întreabă „vânătorii” aceștia dacă omul vrea sau nu, de e convins sau ba, nu-l lasă măcar să-și facă bietul socotilele, să chibzuiască cum e mai bine, ci cu de-a sila, pe neașteptate, se trezește legat — cu jurământ ce în el însăși conține sperjurul! — de ieslea ce-i pune la dispoziție numeroase trufandale electorale.

De altfel „vânătorii” aceștia, sui generis, nu sunt pretențioși în alegerea „vânatului”. Dacă acesta este mai tuciu sau mai blond, de are în vine sânge sau bragă, de este slugă sau stăpân, de este țigan, săcui, sas, rutean sau valah, pentru vânătorii regimului tot una-i — numai „vânat să fie!!”

„Vânat” aducător de voturi, de forță electorală cheazășuitoare a majorității așteptate, de forță motrice în construirea visului încă neimplinit...

Desigur, cu romii, acești simpatici și puțin mai „blonzi” românași se mai poate încă spera în realizarea acestui vis.

Dar cum și pe când, cu ajutorul sașilor, ungarilor, rutenilor și a altor străini, vom avea o Românie a Românilor???

Evident, niciodată!

Ceeace fac astăzi guvernării — vânătoarea de oameni — isvorăște, desigur, dintr'o laudabilă dorință de a aduna cetățenii acestor meleaguri într'un singur mănunchiu, sub o singură flamură, pentru una și aceeași biruință, ceeace pe noi, în fond, ne și măgulește.

Nu-i demnă de crezul mântuirii naționale, pentru că popularitatea astfel obținută, prin vânătoare forțată, este ineficace, iar voturile astfel recoltate sunt efemere.

Singura popularitate, demnă, neînfrântă, singura forță eficace este cea realizată prin consimțământul neprecupețit, total și constant, al sufletelor înălțate în lupta pentru biruința unei credințe — iar nu cea vânată de „săgețile” scoase din „tolba” vremelnicelelor guvernare...

Costea Vlahu

Declarațiile d-lui Valda-Voevod.

## Denunțarea espectativei binevoitoare.

„Ceea-ce e clădit pe lichelism nu poate avea viitor în țara românească”.

La masa dată Marți seara de organizația „Fr. Rom.” a Capitalei în cinstea d-lui dr. Alex. Voieva-Voevod, d-sa a rostit o cuvântare, din care reținem următoarele declarații:

### Compromiterea ideii naționale.

După cum se știe, în urma catastrofei politice a liberalilor, ne-am pomenit cu acest guvern, deși înainte de alegeri programul nostru era prea radical și noi n'am fost aduși la putere, tocmai pentru a nu indispuie marile puteri și Liga Națiunilor. Și acum, iată-ne cu acest guvern al cărui program este pur antisemit, pe când al nostru era

un program pur valah. Am spus la ședința șefilor de organizații că în timp ce ei sunt de esență antisemită, noi suntem de esență valahă.

La început, acest guvern a spus că este pentru programul integral antisemit al d-lui Cuza, iar acum am reușit să revalimizăm partidul național-creștin. Țin să-mi exprim de aci omagiile față de d-l Cuza, pentru că o viață întreagă a rămas la aceeași idee, a cărei realizare înainte de două luni nu o aștepta cătuși de puțin, pentru ca acum să fie decepționat de cei ce s'au agățat de pulpana hainei lui și se dovedesc incapabili să realizeze ceea-ce au

promis: Programul d-lui Cuza „Gouverner c'est prévoir” și nu este admisibil să amăgim lumea pentru a compromite iluziile nației și reputația țării față de străinătate.

Am spus că acestui guvern îi oferim o expectativă binevoitoare armată cu pușca solidarității și a disciplinei la picior, fiindcă orice organism omenesc fără disciplină este o simplă turmă. N'am fost însă înțeles de unii, pentru că numai instinctul îi conduce.

S'a vorbit de destinul României și unii au zis că ne prăpădim. Nu ne prăpădim noi așa de ușor. Am trecut noi prin vremuri mai grele și tot am ajuns la gloria unității naționale a României. Inseamnă a nu fi studiat trecutul neamului valah și suferințele lui, timp de un mileniu, pentru ca să nu ne dăm seama că au fost și vremuri mai grele pentru neamul nostru și totuși străbunii noștri au știut să facă față tuturor dificultăților și urgiilor.

### „Totul pentru Țară”.

Când de voința noastră depinde viitorul neamului, se poate oare să fim mici în credință?

Pentru că au fost bătuți liberalii în alegeri și acum avem un guvern neputincios și în umbra viitorului se ivește partidul „Totul pentru Țară”, trebuie să ne îngrijorăm?

Cine sunt acei din „Totul pentru Țară”? Copiii noștri. N'or fi având ei experiență, au însă credință mistică alături cu naivitatea inexperienței și iată de ce trebuie să intervenim noi și să aruncăm în cumpănă experiența noastră în interesul generațiilor viitoare. Dacă nu ne vor asculta, se vor mai lovi cu capul de colțul de masă al experienței și neamul acesta tot nu va pieri, căci dacă străinii nu ne-au răpus, nu prostia și inexperiența noastră ne vor răpune.

Insă în loc să mergem după un plan conceput de inimi curate și de minți clare, vedem pripeala demagogică a guvernărilor, vedem compromiterea ideii naționale în țară și în străinătate, vedem ridicarea zăgazelor pentru ca acei conștii de lichelism să răzbească, ideea noastră valahă să fie fărâmițată și compromisă, iar țara amenințată de umilință.

### Intrevederile cu d-nii Goga-Călinescu.

...Am avut o întrevedere cu d. prim-ministru Goga și cu d. ministru de interne. Mi-a cerut d. Armand Călinescu o „espectativă binevoitoare” iar eu scotând o hârtie am scris și am subliniat cu roșu aceste cuvinte, pentru ca nu cumva să zică din greșală „așteptare binevoitoare”, iar în adunarea șefilor de organizații din țară am subliniat de două ori acest cuvânt, fiindcă era o atmosferă în care sforăia grozav mirosul de friptură oferită de un bucătar politicianist. Am zis: Să-i vedem la lucru și vom vedea ce vom face. Ar fi o greșală politică să ne legăm

măinele depe 'acum. Mulți nu pricepeau această expectativă, toată țara însă pricepe rostul ei.

Le-am spus d-lor miniștrii mai sus amintiți: *lealitate pentru lealitate, nu umblați să îmi ademiniți oamenii.*

Am mai spus d-lor miniștrii cu cari am avut întâlniri, că ar fi bine dacă ar rămâne un organism curat, neatins de lichelism și le-am cerut să nu umble să-mi fure anumiți indivizi ahtiați de a se oferi. Cei cari erau la noi și tremurau de dorul unui ministru, spuneau că dacă Frontul Românesc ar da puterea acestui guvern l-ar putea salva. Și s'au fripturizat travestindu-se în salvatori ai guvernului. Acești domni se vor prăbuși împreună cu acest guvern, pentru că ceea ce este clădit pe lichelism nu poate avea viitor în țara românească.

Se anunță prin ziare că a trecut județul cutare, par'că întregul județ ar fi fost la noi, sau întreaga țară. O să ajungem să vedem toată țara la președinția consiliului par'că ar fi o țară fără omenie și fără caracter. Protestăm în contra acestei înșinuări și desmintirea o vom publica la timp.

Ceace îmi dă curaj este ceea ce văd aci. Dv. o elită din capitala țării de unde, orice s'ar zice, răsare soarele românismului, văd că ați știut să perseverați pe calea dreptății și să ascultați comanda căpitanului ale căruia calități se dovedesc în zile grele, și dv. sunteți vrednici de căpitanul ce-l aveți în frunte. *(Ovații călduroase la adresa d-lui C. Anghelescu preș. Fr. Rom. al Capitalei).*

**A face politică...**

A face politică este o artă, a face politicianism este o meserie. Vor veni probleme mari de rezolvit. N'am ajuns la putere. A voit hazardul ca atunci când trebuia să se facă schimbarea, noi să ne găsim în tranșeele de refacere, după neajasa ce am avut, ca marii gangșteri electorali [ai partidului liberal

să fie doborâți la pământ. Au scos atunci povestea lupului și a mielului, că adică noi Frontul Românesc am fi fost vinovați de cauza insuccesului. Că n'au cedat în chestia semnului, că au fost puși „dinișt” în cap de listă, că n'au fost oameni expermențați — oare nu au fost greșeli fatale? Adevărul e că au fost prea ghițuiți liberalii de binefacerile guvernării și au așteptat să le cadă alegerile mură'n gură!

Frontul Românesc și-a făcut datoria și eu personal am parcurs peste 2000 km. în campania electorală, pentru a îndeplini datoria la care m'am angajat.

După alegeri am regretat jertfele noastre. Ele cântă-

resc totuși mai mult decât am fi avut prima electorală, pentru că oricâtă opoziție am fi făcut noi guvernului liberal, n'am fi fost instare să distrugem cu o lovitură de măciucă — astfel cum a primit-o — politicianismul partidului liberal.

În această epocă, orice idee oricât de năstrușnică nu mai pare o curiozitate. Dacă a ajuns la putere un organism politic inexistent în cea mai mare parte a țării, noi din Frontul Românesc am putea da cinci garnituri mai bune decât actualul cabinet. Cum astăzi domină ideea națională, ea nu va adormi până ce nația valahă nu va fi stăpână în patria strămoșească (Aplauze prelungite).



**Am vărsat-o!**

— cafeaua cea bună s'a dus! Dar nu face nimic, micuța nu trebuie să fie chiar atât de nenorocită din cauza cafelei iubite; poate să mai capete una. Cafeaua din aromaticul și gustosul Kathrein; și Veritabil Franck este doar atât de ieftină.

**Revizuirea cetățenilor Cine va pierde calitatea de cetățean român**

Oficiosul guvernului „Țara Noastră” publică următoarele amănunte:

În materia revizuirii cetățenilor, guvernul se pune pe temeiul actualelor legiuri. **Revizuirea cetățenilor se va face pe baza tratatului de pace și a legii Mărzescu din 1924.**

Conform legii Mărzescu din 1934, cetățenia e recunoscută pentru persoanele cari s'au găsit cu apartenența pe teritoriul României în 1918. Fiindcă o mulțime de jidani s'au așezat în partea de Nord a țării, în Ardeal până la linia Mureșului îndeosebi, prin partență, conform vechilor legiuri maghiare, se înțelege o continuitate de așezare pe solul românesc de cinci ani.

În revizuirea cetățenilor ne întoarcem, așa dar, până la 1913.

Cei ce n'au fost așezați pe solul azi românesc, în 1913, înseamnă că și-au dobândit cetățenia prin fraudă și o vor pierde.

Jidani cari nu îndeplinesc condițiunile de cetățenie, explicate de noi mai sus, s'au așezat, fără drept, pe teritoriul

nostru și au obținut cetățenia prin falsuri. Ei se pot împărți în patru categorii.

Un prim val de jidani s'a abătut asupra țării noastre în timpul ofensivei lui Brusilov.

Al doilea val a năvălit după caderea în Ungaria a lui Bela Kuhn. După prăbușirea bolșevismului maghiar s'a stărnit așa numita reacțiune albă. Fiindcă cei mai mulți bolșevici fuseseră jidani, ungerii albi i-au alungat și acești jidani au fost împinși în special în Nordul Ardealului, în Maramureș.

Al treilea val a fost în timpul războiului ruso-polon, iar al patrulea val s'a abătut asupra țării noastre, în proporții mai mici, în urma venirii d-lui Hitler la putere, în Germania.

Acești jidani, din toate aceste categorii, nu pot fi cetățeni români în sensul tratatelor de pace și în sensul legii din 1924, fiindcă n'au apartenența pe teritoriul României în 1918. Dacă totuși ei au obținut cetățenia înseamnă că au utilizat acte false, au fraudat statul. Revizuirea lor se va face ținându-se seama astfel de legile în vigoare, de tratatele de pace.

**Întâi datoria, apoi anumite prejudecăți și interese**

Sunt instituții, din fericire destul de rare, unde stăpânește bunul plac și nu bunul simț. Profitând de ocazia că cetățenii nu cunosc legile, sau închipuindu-și că încă domnește spiritul anarhic intronat de despotismul politicianist, unii oameni ai „autorității” trec prea ușor peste litera și 'spiritul legii, când li se adresează petiții de către cei interesați. Fac aceasta, fie din inconștiență, fie din răutate, neglijență, sau lipsă de pregătire. Cât de mult iese păgubită autoritatea, câte pierderi nedrepte au cetățenii în cauză și cât pierd chiar autorii acestor abuzuri în ochii lumii, al cărui sprijin îl cer oridecâte ori pâinea le e prămejdută, vom arăta în alte ocazii. Menționăm numai, cu titlu de exemplu, câteva cazuri luate din întâmplare din largul câmp de activitate publică.

Un cetățean cere, după plata taxelor cuvenite, să i se libereze un act, Merge la primul birou. Aci toată lumea prezentă

la lucru! Pe birouri câteva pahare cu apă și ceșculițe de cafele arătau că „între lucru” se obișnuesc și tratații, cari să 'ndulcească viața amărâtă a oamenilor!

După multă așteptare, e întreat în sfârșit, pe un ton deul de autoritar: „Ce vrei d-ta”? Iși spune păsul, dar nu-i lăsat să termine, ci e pofit afară pe acelaș ton: „astăzi n'avem timp, vino mâine!” A venit și-a doua zi, și-a treia, ba și-a patra, până în sfârșit a isbutit să dobandească actul cerut.

În alt loc un sărman posesor al unor mici economii depuse, merge să-și tragă banii pentru nevoi cari n'așteaptă. Nu-i nevoe să mai înșirăm zilele și interesele pierdute pentru rugăminți și intervenții. E deajuns să spunem că și-a făcut omul semnul crucii și s'a jurat că în așa loc, n'o să mai dea banul, chiar dacă o ajunge... să-l dea banii afară din casă!

Un distins profesor — distins și ca dascăl și ca român — îmi

**UN PRIETEN**

**al României la Paris: d-l Henry Lémery**

Poporul românesc, în lungul șir al anilor de grea încercare și de luptă, a avut în totdeauna norocul și fericirea să-se bucure de prietenia spontană și desinteresată a unor firi de elită din alte neamuri.

Indeletnicirile neguțătoriei odinioară, schimburile intelectuale în trecutul mai apropiat și astăzi, au adus pe meleagurile noastre, încă din veacul al 16-lea, răsăleți călători streini. Memoriile sau însemnările acestora au constituit mai târziu prețioase mărturii istorice.

Nu despre aceștia vreau să mă ocup în rândurile cari urmează.

În clipa de față sunt cei mai prețioși auxiliari ai cauzei noastre de grea luptă națională, toți acei amici, cari ne-au cunoscut țara și însușirile nobilului nostru popor, fie în vremea războiului, fie în anii imediați infiripării noastre într'un Stat puternic și cu mare prestigiu, la destinele căruia astăzi, Augustul și iubitul nostru Suveran, M. S. Regele Carol al II-lea, intruchipează așa de admirabil virtuțile poporului român, în străduința lui firească de așezare în drepturi pentru îndeplinirea misiunii sale istorice ca națiune.

Afinități de rasă și de cultură și cei peste o sută de ani de apropiere franco-română au contribuit desigur, într'o lar-

gă măsură, ca marii noștri prieteni și poate cei mai numeroși — și-o afirm cei mai desinteresați — să-i întâlnim în Franța.

Alături de ilusrul Louis Marin, nedesmintitul prieten de zile bune, dar și grele, în Franța numărăm o serie de sincere amiciții, bazate pe apropierea de oameni și stări, pe inimi și creere!

Un Francez, din aceiași plămădeală sufletească și intelectuală, născut într'o îndepărtată insulă din Antilele franceze, ne-a cunoscut, mai întâiu la Paris — prin acele demne elemente ale tineretului studios și încă neprihănit — și apoi acum câteva luni, într'o călătorie de informațiune atât țară, cât și poporul.

Vreau să scriu de d. senator Henry Lémery, pe care cu șapte ani în urmă îl cunoscusem la Paris, la „Academia diplomatică internațională” și mai pe urmă la eminentul nostru confrate d. Georges Boussetot, neobositul director al marelui ziar parisian „La Presse Coloniale”, care de peste 3 decenii însuflește comerțul exterior al Franței.)

Dar nu despre acestea vreau să amintesc.

\*) Vezi „Gazeta Tribunaletor”, anul XVII, Nr. 11, pag. 2 „O oră cu D. Henry Lémery, fost vice-președinte al Consiliului de Miniștri al Franței” de I. V. T. Stănescu.

În primul rând, prezint în această veche și românească „Gazeta de Transilvania” — așa cum îi spuneau înaintașii — pe d. Lémery ca pe un sincer partizan al nerevizuirii tratatelor și un adversar hotărât al oricărei tentative de revizionism al frunțărilor.

Este însă și partizanul „Uniunii Danubiene”, pentru care și noi n'am încetat de a lupta, spunându-ne cuvântul într'o memorabilă ședință la „Foyer de la Nouvelle Europe”, înfruntând trufia maghiară, reprezentată prin fimosul domn Francisc Hont, revizionistul dela Budapesta, bine cunoscut.

Răspicat am spus-o atunci la Paris, în fața unei elite de intelectuali, printre cari se prenumărau și d-nii: prof. Jacques Ancel și Francisc Delaisi, susținând punctul de vedere al României:

„In aceasta reuniune de interese economice, Statele trebuie să păstreze neatârnată țara teritorială și politică desăvârșită, pentru a putea să se asigure organizarea păcii în respectul semnăturilor \*\*)

D. senator Henri Lémery, de acord cu acest postulat, este în momentul de față marele mântuitor al condeiului și oratorului de talent, care animă în Metropola lumii această idee nouă atât de familiară și de bine venită.

Mai presus de această acțiune, fostul vice-președinte al Consiliului de miniștri francez,

\*\*) Vezi „Gazeta Transilvaniei”, anul XCV, Nr. 32, Brașov „La Paris s'a deschis o via de discuțiune în jurul Înfelegerii Danubiene”.

este și cel mai aprig susținător al alianței și amicitiei franco-române.

În lunga convorbire avută la București în Noembrie, d. senator Henry Lémery mi-a declarat textual:

„Alianța „Franco-Română” este unul din elementele cele mai trainice ale echilibrului european și al Păcii generale.

„Pentru desăvârșirea acestei alianțe, relațiunile culturale între cele două țări trebuie din ce în ce mai mult dezvoltate și adâncite.”

Senatorul Lémery s'a făcut stegarul nevoilor și năzuințelor noastre acum recent.

În 28 Decembrie, în Palatul Luxembourg — al Senatului — cu ocazia debaterilor cu prilejul întoarcerei d-lui ministru Yvon Dellbos din melcagurile noastre și al votării bugetului Ministerului de Afaceri Streine, d. Lémery a rostit un mare discurs în care după ce a adus omagiul iubitelui și Augustului nostru Suveran a elogiât țara și poporul român.

Intervenirea senatorului Lémery a determinat preciziunile d-lui Dellbos; ministrul de externe al Franței și atitudinea Franței, care rămâne credincioasă față de politica de securitate generală urmărită de predecesori, față de Societatea Națiunilor, unde oarecari adaptări pot fi absolut necesare și față de politica de fidelitate către toate alianțele sigure, dar întinzând mâna loial și celor cari nu împărtășesc credințele noastre.”

Acestor solemne declarațiuni le-a dat asigurarea și promptul răspuns la 4 Ianuarie a. c. ilus-

trul nostru Istrate Micescu, actualul ministru al afacerilor streine, care a declarat că și guvernul român, va ține seama de angajamentele internaționale și legislațiunea internă, conform spiritului Constituțiunii române, în așa fel ca raporturile între puterile Statului și drepturile indivizilor să aibă fundamentul lor în salvagardarea drepturilor Românilor în Statul Român.”

Iată și rolul pe care la jucat marele și sincerul amic al României în Senatul francez.

După serviciul adus țării, cinstim în aceste rânduri pe senatorul Henri Lémery, căruia — prin modesta-mi pană — îi aduc salutul unei tinere generațiuni ce așează astăzi, România în locul pe care îl merită prin admirabilele însușiri ale acestui prea îndurător și ospitalier popor.

Ion V. T. Stănescu

**Tipografia „ASTRA” BRAȘOV**  
caută un mașinist și un legător, ambii români, de preferință tineri cu practică de 5—6 ani.  
BRAȘOV,  
Strada I. G. Duca 1.

**De închiriat** una garsonieră: antreu, cameră, baie. Str. G. Baiulescu 17. 13 1—0



## Apropiata dizolvare a Parlamentului

Joi 13 crt. institutul superior de științe administrative luând în dezbateri problema dizolvării parlamentului înainte de validare, a avizat în unanimitate că prin proclamarea de către justiție a celor aleși, parlamentul are ființă legală și deci din acel moment a născut pentru factorul constituțional dreptul de dizolvare.

Guvernul pregătește actualmente decretul lege pentru dizolvarea Corpurilor Legiuitoare.

Decretul va fi însoțit de o expunere de motive, care va explica necesitatea procedurii la dizolvare, înainte de constituirea Corpurilor Legiuitoare.

## Un an dela moartea lui Moța și Marin

Joi 13 Ianuarie, împlinindu-se un an dela moartea comandanților legionari Ionel Moța și Vasile Marin, au fost oficiate servicii religioase în toată țara.

În Capitală au fost oficiate două servicii religioase.

O slujbă religioasă la mormântul lui Moța și Marin dela Bucureștii Noi și după amiază, la ora 4<sup>1/2</sup> un parastas la biserica Sf. Ilie Gorgani.

La amândouă serviciile divine au asistat toți comandanții legionari aflați în Capitală, în frunte cu d. Corneliu Z. Codreanu.

După parastatul dela biserica Sf. Ilie Gorgani, întreaga asistență a plecat în procesiune la Bucureștii Noi, la mormântul celor doi morți.

S'a cântat imnul legionarilor căzuți la Majadahonda.

vorbea într-o zi, peste măsură de dignat, de tratamentul ce i-a aplicat chiar directorul său. Nici aranjarea orelor în mod echitabil și conform încheerii consiliului școlar, nici acordarea minimului avantaj legal. Directorul i-a refuzat orice satisfacție, refuz al cărui substrat constituie cea mai rușinoasă calificare dată unei ființe cuvântătoare, refuz care se soldează cu o tot așa de rușinoasă părținare față de dascălii minoritari dela aceeași instituție și cu distanțarea între frați la care numai dușmanii românismului contribuiesc din răspuțeri.

Altul a cerut celor în drept să-l scape de niște incorrigibili călcători de legi, cari ciupeau din drepturile lui morale și materiale. După câteva luni i se răspunde, că afacerea a mers la coș, pentru că... autorii sunt necunoscuți! Ca să se vadă cu cât „spirit al datoriei”, cu câtă „seriozitate”, „destoinicie” și „obiectivitate” s'a ajuns aci, remarcăm faptul cu adevărat bizar că, ca autorii comunicaseră dinainte, în scris, păgubitelui că au luat cunoștință de plângerea sa! Deci, ei cunoscuseră că era în dosarul autorității, dar autoritatea comunica în scris ulterior, că... nu-i cunoaște!

Deocamdată atât! Bine ar fi, cei ce s'au obișnuit a transforma datoria în afaceri prietenești, sentimentale, sau de altă nuanță, să înțeleagă, că a venit, sau va veni foarte curând, vremea răspunderilor și a curățirii buruenilor din câmpul harnicilor albine ale serviciilor publice.

D.

## Dela Blocul național român al meseriașilor Brașov

Suntem rugați a da loc următoarei scrisori, adresată d-lui Președinte al P. N. Cr.:

Domnule Președinte,

Subsemnatul, Bloc Național al Meseriașilor calificați din Brașov, care activează special pentru promovarea elementului românesc în industrii, pătruns adânc de ideea de naționalitate și de creștinism, având la bază o ideologie, care se confundă în totul cu aceea a Partidului Național-Creștin, vă asigurăm de tot concursul nostru necondiționat în toate acțiunile ce veți întreprinde pentru binele țării noastre.

Președinte,  
Ing. I. Marinescu.

Secretar,  
Indescifrabil.

## Despre soldatul român

Un ziar cehoslovac elogiază bravura soldatului român

Praga. 12. (Radio-Central). Ziarul „A-Z.” publică un articol despre Românii de pe teritoriul cehoslovac, cari își fac stagiul în armata republicei.

Articolul este intitulat „Românii, buni soldați ai armatei noastre”.

În acest articol se arată că cetățenii cehoslovaci de origine română își fac stagiul militar în garnizoana Pisek din Boemia de sud. Numărul lor nu este prea mare, dar sunt soldați bravi și pricepuți. În fiecare an, numeroși români cari și-au terminat stagiul intră în școlile de sub-ofițeri, devenind instructori în armata cehoslovacă.

Conferință. Institutul de Cultură Româno-German a aranjat pentru Luni 17 Ianuarie a. c., la ora 9 seara, o conferință pe care o va rosti, în sala Camerei de Comerț, d-l prof. univ. dr. Valeriu Bologa, în limba germană, asupra subiectului „Influența germană asupra științei medicale românești.”

Plata burselor. Rectoratul universității din București face cunoscut tuturor studenților bursieri că trebuie să se prezinte între 10 și 14 Ianuarie c., spre a semna statele de burse pe luna Ianuarie 1938, în mod anticipat, în vederea ordonanțării subvenției de către minister.

Plata burselor se va face ulterior după încasarea ordonanțelor, potrivit dispozițiilor ministerului educației naționale. Pentru lunile următoare, burserii se vor prezenta în zilele de 1—4 ale fiecărei luni, spre a semna statele în alb.

**O minune a tehnicii!!** este ultima invenție „Brillant-Extra-Primissima” și „Luxus-Silken-Finest” de o siguranță absolută și de o finețe excepțională. 15 1—0



## Convocare

Corpul Contabililor autorizați și experți Contabili, secția Brașov, face cunoscut membrilor săi, că Adunarea generală ordinară, se va ține Duminică 30 Ianuarie a. c. ora 9 jum. dim. în sala de ședință a Tribunalului Brașov, iar în cazul că nu se va întruni numărul legal de membrii, adunarea se amână pentru ziua de 6 Februarie a. c. la aceeași oră, când se va ține cu oricui număr de membri prezenți, cu următoarea ordine de zi:

1. Darea de seamă a consiliului de administrație.
  2. Raportul Cenzorilor.
  3. Descărcarea Consiliului de gestiunea sa.
  4. Alegerea a 8 membri în Consiliul de Administrație și 3 membri în Consiliul de cenzori.
- Președinte, Secretar,  
George Baboie. George Coca.

**Caut dactilografă** română, cunosătoare a limbii germane sau maghiare, începând cu 15 Ianuarie a. c.

Dr. I. Hozan  
Brașov, Str. Regele Carol, 57  
6 3—3

## CINEMA „ASTRA”

Azi și în zilele următoare

Războiul italo-abisinian într-o realizare senzațională  
Scene de luptă în masă. Momente emoționante

în

## CHEMAREA CEA MARE

Un film închinat spiritului de sacrificiu. O entuziastă pledoarie pentru dragostea de țară cu cei mai buni artiști ai Italiei:

CAMILLO PILOTTO, ROBERTO VILLA și PEPITA.

Regia: Mario Camerini. Complectare: Jurnal nou Paramount.

VINE! cea mai mare actriță a Europei  
**Paula Wessely**

reapare, magnifică, fascinantă, umană, în

## PRIMA NOAPTE

Un film de adâncimi psihologice și de subtilități sentimentale!  
Cu: RUDOLF FORSTER.

**Laptele se eftinește.**

Incepând cu 1 Ianuarie costă:]

1 litru lapte de vacă în lăptării Lei 5.50

1 litru lapte în sticlă, adus acasă Lei 6.—

Unt, smântână, frișcă și brânză  
s'au eftinit deasemenea.

Cooperativa de lăptărie.

26 1—1

## UN APEL

## Cătră abonații ziarului nostru

Controlând registrele administrației, a trebuit să constatăm, că mulți dintre abonații noștri, cărturari, profesioniști și plugari, se găsesec în restanță cu abonamentul; unii chiar cu restanțe de peste un an, deși abonamentul la ziar a fost redus la 200 lei anual și la unii abonați, mai lipsiți de mijloace, chiar și la prețul de jumătate.

Cu toate acestea am dat bucuos pasuire de plată și n'am intrerupt trimiterea regulată a ziarului nimănu.

Intrând în noul an, credem că nu se poate supăra nici un abonat al nostru, dacă invităm pe această cale pe cei cu restanțe să-și facă datoria, pentru a putea și noi la rândul nostru să facem față multelor cheltuieli, pe cari le avem cu redactarea, tipărirea și expedierea ziarului.

Numai ajutându-ne unii pe alții, putem să ducem la îndeplinire marea misiune națională, în serviciul căreia stăm și muncim cu credință și devotament.

Români, nu uitați că ziarul „Gazeta Transilvaniei”, cea mai veche gazetă românească, care a început să apară în anul 1838, împlinește suta de ani a existenței sale.

Administrația ziarului  
„GAZETA TRANSILVANIEI”

## Banca Națională a României

## CONVOCARE

pentru Adunarea generală ordinară din  
20 Februarie 1938

În virtutea dispozițiilor statutare, domniile acționari ai Băncii Naționale a României sunt convocați în adunare generală ordinară, pentru ziua de Duminică, 20 Februarie 1938, ora 10.

Adunarea generală se va ține în localul Băncii Naționale din București, str. Lipsani Nr. 25.

În conformitate cu dispozițiile de sub capitolul VI din statute, se aduce la cunoștință următoarele:

Vor avea dreptul să ia parte la adunarea generală acționarii de naționalitate română, proprietari a 20 acțiuni înscrise pe numele lor, până la 19 Noemvrie 1937 inclusiv (adecă cu 3 luni complect scurse înainte de 20 Februarie 1938, data adunării generale).

Inscripțiunile de acțiuni făcute după data de 19 Noemvrie 1937, nu dau dreptul proprietarului lor de a participa la această adunare generală.

Societățile proprietare de acțiuni ale Băncii Naționale vor fi considerate ca românești numai dacă vor îndeplini condițiile legii de protecție a muncii naționale.

Acționarii cari îndeplinesc condițiile de mai sus, vor putea fi reprezentanți prin mandatarii având ei înșiși drept de vot.

Totuși, Societățile, stabilimentele și corporațiile pot fi reprezentate printr-o persoană anume delegată sau prin orice acționar al Băncii.

Minorii și interzișii sunt reprezentați prin tutori și curatori.

Femeile măritate sub regim dotal pot fi reprezentate prin soți fără procură sau prin mandatarii investiți cu procură din partea soțului și având ei înșiși drept la vot. Femei pot deasemenea lua parte personal, numai prin mandatul expres al soțului.

Femeile măritate sub regim parafernial, pot lua parte personal fără autorizația soțului sau pot fi reprezentate prin mandatarii având ei înșiși drept de vot.

Pentru cazurile în care regimul dotal sau parafernial nu va fi stabilit până la data adunării, pentru care se face convocarea, prezența soțului se consideră ca o recunoaștere tacită din partea soției a regimului dotal, iar prezența soției ca o recunoaștere tacită din partea soțului a regimului parafernial.

Un mandatar nu poate reprezenta în adunarea generală mai mult decât 5 acționari cu drept de vot.

Nici un acționar, inclusiv societățile și statul, nu poate dispune mai mult de 20 voturi, ori care ar fi numărul acțiunilor ce reprezintă. Nici un funcționar al Băncii nu poate reprezenta pe un acționar în adunarea generală.

În caz de proprietate indiviză, un singur acționar va fi autorizat să participe la adunare.

Procurile și orice alte acte, justificând dreptul de a participa la adunarea generală, vor trebui să fie legalizate. Deasemenea vor fi contrasemnate de mandatar sau delegați și vor fi remise Administrației centrale sau sucursalelor și agențiilor Băncii, până Joi 17 Februarie 1938, ora 18.

Conform statutelor Băncii, bilanțul general anual, contul de profit și pierdere, precum și rapoartele consiliului de administrație și a celui de cenzori asupra operațiunilor exercițiului 1937, vor fi publicate în Monitorul Oficial cu cel puțin 10 zile înaintea întrunirii adunării generale.

Ordinea de zi a adunării generale va fi următoarea:  
Aprobarea bilanțului încheiat la 31 Decemvrie 1937.  
Descărcarea consiliului de administrație de gestiunea sa.  
Distribuirea beneficiilor realizate conform bilanțului.

Alegerea a 2 administratori în locurile d-lor C. T. Teodorescu și N. Bălănescu, ale căror mandate expiră la 31 Decemvrie 1938.

Alegerea a 2 cenzori, unul în locul d-lui D. Cristescu, al cărui mandat expiră la 31 Decemvrie 1938 și unul în locul defunctului C. Cioranu.

Membrii ale căror mandate expiră, sunt reeligibili. 25 1—1

## CONVOCARE

prin care d-nii acționari ai Soc. Anonime „Kamaryt & Meder S. A.” din Brașov, str. Mihail Weiss Nr. 15, sunt rugați a lua parte la adunarea generală extra — ordinară; ce se va ține la data de 25 Ianuarie 1938, la orele 5 d. a., în birourile acestei firme, cu următoarea ordine de zi:

1. Alegerea din nou a Consiliului de Administrație.

2. Propunerii diferite.

Brașov, la 13 Ianuarie 1937.

24 1—1

# Dizolvarea Blocului Românesc

În legătură cu dizolvarea prin Decret-Regal a consiliilor municipale, între cari și Consiliul Municipiului Brașov, suntem rugați din partea conducerii Partidului Național-Creștin, Brașov, să dăm loc următorului comunicat :

## Comunicat :

„Prin Decretul-Lege din 5 Ianuarie 1938 publicat în Monitorul Oficial Nr. 5 din 6 Ianuarie 1938, au fost dizolvate toate Consiliile comunale și județene.

Organizația locală din Brașov a Partidului Național-Creștin a luat hotărârea să facă toate demersurile necesare pentru a se menține fostul consiliu municipal, Blocul Românesc, compus din câte 7 membri ai partidelor : Național-Creștin, Național-Liberal, Frontul-Românesc, Național-Țărănist și Liberal-Georgist.

Deși această hotărâre, din punct de vedere legislativ, s'ar fi isbit de mari greutăți, fiindcă o lege vizează interesele totale ale Țării, și deci are un caracter general, prin urmare nu se poate aduce o lege cu excepțiuni, totuși cercurile competente Național-Creștine din Brașov au sperat în menținerea Blocului-Românesc.

Deoarece la timpul său formarea Blocului Românesc la Brașov a fost discutată și ratificată de Delegația permanentă a organizației Frontului Românesc din Brașov, iar delegatul Fr. Românesc însărcinat să semneze convenția încheiată la 29 Iulie 1937 s'a angajat împreună cu delegații celorlalte părți contractante și cu aprobarea conducerilor centrale ale partidelor respective, „în mod solemn să păstreze pentru totdeauna solidaritatea blocului românesc în conducerea orașului Brașov” — a fost convocată pentru astăzi seara Delegația permanentă a Frontului Românesc din Brașov, ca să-și spună cuvântul.

Dar și până la publicarea hotărârei, Delegației permanente, noi considerăm dizolvarea Blocului Românesc, pe lângă o călcare a angajamentului solemn luat, drept o mare greșală cu consecințe și mai mari din punct de vedere național.

Comunicatul de mai sus nu poate justifica întru nimic în nici un caz anularea unui act de importanță istorică.

## La grătarul național

# D-nii C. Z. Codreanu și C. Angheliescu

## despre dezertorii și trădătorii politici.

D-l Corneliu Z. Codreanu, șeful Legiunii, a primit alături de ziariștii bunevestiri și streini, arătându-le atitudinea partidului „Totul pentru Țară” față de guvernarea Cuza-Goga. D-sa a ținut să facă cu acest prilej următoarea justă corectivizare plătistică a celor cuprinși de furia fripturismului politic :

„Cu acest prilej ținem să arătăm că întregul corp legionar crescut în cultul onoarei a rămas profund și dureros impresionat de gestul urât al unor oameni politici cari, în ultimul ceas, au făcut salturi nepermise de morală publică. N'o spunem pentru a face critică sau pentru a crea dificultăți, ci pentru a arăta că drumul este greșit.

Căci a merge în luptă la cot cu tovarășii tăi, până la 20 de metri înaintea adversarilor, dându-le alor tăi să înțeleagă că le ești credincios, iar acolo a-ți pune căciula în băț și a trece în rândurile adverse, este a comite un act lipsit de cea mai elementară onoare și omenie, este o adevărată trădare.

E oribil a pretinde că lupți împotriva iudaismului, consacrand în același timp principii satanice al lui Iuda, adică trădarea.

Căci să fim bine înțeleși, că nu e vorba de o convertire la o credință nouă ci de o trădare răsplătită cu înalte funcțiuni în stat.

Rău procedează acei ce în-

tr'un stat se slujesc de slăbi- biunile și defectele sufletului omenesc, răsplătindu-le cu onoruri și cu înalte demnități și biciuind în același timp virtuțile, alungând caracterele și înlăturând devotamentele curate.

Deaceia socotesc că pentru morala nației noastre și pentru școala tineretului care se ridică, un guvern naționalist care cere binecuvântarea Mântuitorului Iisus Christos, trebuie să respingă oferta satanică și să refuze — ca prim gest al său în țara nouă — consacra- rea principiului trădării.

La întrunirea de Miercuri a conducătorilor organizațiilor Fr. Românesc ai Capitalei, președintele C. Angelescu, fost ministru, după ce a constatat cu mare satisfacție că organizația din Capitală stă solidară în jurul conducerii centrale, a spus între altele :

„A mai reușit acest guvern să mai ia pe câțiva dintre ai noștri, însă am mulțumirea că din organizația Capitalei nu au fost atinse organele noastre de conducere. Am sacrificat pe altarul guvernului câțiva berbeci, care — după mitologie — se sacrificau zeilor, spre a salva oamenii. Am dat și noi berbecii noștri și am salvat organismul nostru.

Nu mă refer acum la fapta lui Ioanișescu, dar nu este admisibil ca în momentele grele

să dezertezi chiar la o armată aliată, după cum nu era admisibil celor dela național-țărăniști, să dezerteze la inamic.

De asemenea nu era permis ministrului care conduce arhitectura și contenciosul dela domenii, să meargă la gară și să salute „pe patriarhul naționalismului” pe d. Cuza, când, până mai ieri, patriarhul al naționalismului era d. Vaida și ne aducem aminte că D. R. Ioanișescu a mai avut în peregrinările sale prin toate partidele politice în România și alți mulți patriarhi, în total vreo opt. Patriarhii au fost Tache Ionescu, tot patriarh a mai fost apoi d. Mareșal Averescu, în serviciul căruia i-a dat vot de blam în parlament lui Tache Ionescu. Tot patriarhi i-au fost d-nii Argetoianu, care a fuzionat apoi cu alt patriarh d. Iorga. de unde el a trecut cu bagaje cu tot la partidul național din Ardeal, în care prin fuziune i-a avut patriarhi pe d-nii Maniu și Mihalache, de aci a plecat apoi la Frontul Românesc și în sfârșit la cel mai bătrân patriarh, la d. A. C. Cuza.

Nu se poate face operă constructivă națională cu oameni care schimbă astfel partidele și ne întrebăm cum este posibil ca după ce i-ai criticat timp de trei ani pe d-nii Goga și Cuza, să-l părăsești pe d. Vaida pentru ca să trăiești alături de cei pe care i-ai criticat? Această ingratitude și nedemnităte trebuie calificată cu cuvintele cele mai grele.

Nu ne-am mișcat trei ani, pentru că să-i pregătim Frontului Românesc o dezertare a secretarului general și nu-i adevărat că a lupta contra politicianismului, înseamnă primirea unui ministru și nu-i adevărat că faci naționalism în alt partid, când îți părăsești și îți trădezi tovarășii de luptă, care au crezut în cinstea ta sufletească...

GUVERNUL francez a demisionat eri dim. din cauza unui desacord intervenit între miniștri pe chestia crizei financiare. Președintele Republicii d-l Lebrun a început eri consultările.

## INFORMATIUNI

D-l Dr. Al. Vaida-Voevod a fost primit eri d. a. în audiență de Suveran :

Războiul în Extremul Orient se întetește. Telegramme sosite din Tokio și publicate de ziarele din Roma comunică că sovietele au trimis chinezilor 100 avioane moderne, 300 piloți și 40.000 soldați.

Direcția ziarului „Țara Noastră”, oficiul guvernului, a preluat-o d-l I. U. Soricu, apreciatul scriitor și poet.

Alcool consumat la Satu-Mare. Șeful serviciului spirtoaselor, d-l Emil Tono dela administrația financiară de constatare din Satu-Mdre, arată, că anul trecut, s'au consumat la Satu-Mare 149.700 litri spirit casnic de 95 grade, 195.130 litri rachiu de monopoli de 40 grade, în total 220.222 litri alcool, adică 22 vagoane în valoare de 18.903.717 lei.

Suma aceasta reprezintă prețul de vânzare pentru public.

Farmacii de serviciu. Dela 15 Ianuarie până la 22 Ianuarie a. c., se va ține serviciu de noapte, de amiazi și duminical în farmaciile : „La Ursu” Carol Schmidt Cetate, Str. Hirscher No. 14 și la „Turnul Negru” Alberth Eichhorn, Blumâna, Calea Victoriei 39.

Nu cetați gazete vrăjmașe intereselor neamului.

## Comisia Interimară dela Municipiu

În urma dizolvării Consiliului Municipiului Brașov ales de Blocul românesc a fost numită următoarea Comisie interimară :

Președinte: Dr. I. Lațicu. Vicepreședinți : G. Tuliu și Dr. Suciuc-Sibianu.

Membrii : Dr. Negriță, Dr. C. Moga, Gh. Baboie, Gh. Mailat, V. Gionea și I. Stănescu.

## Comisia interimară dela Județ

Dizolvându-se consiliul județului Brașov s'a numit următoarea comisie interimară :

Președinte: Dr. A. Căpățână. Vicepreședinte: Gh. Tulăure.

Membrii : A. Olteanu, I. Gionea, Gh. Nedelcu, pr. I. Turcu, pr. I. Bărbet, I. Coltofeanu, I. Schiopu și I. Albu.

# Să vorbească justiția!

Zilele acestea, [Joi 20 crt., la S. II-a a Tribunalului local se va judeca procesul de calomnie intentat de redactorul și colaboratorul nostru, d-l C. I. Odor, împotriva individului Kutzko et comp., pentru fapte penale prevăzute și sancționate de art. 507 și 508 din noul cod penal.

Faptele pentru cari individul Kutzko este chemat în fața justiției le-am adus la cunoștința opiniei publice încă din luna Noiembrie 1937, când, dintr'un viciu de formă, debaterile procesului au fost amânate pentru data mai sus amintită.

Le amintim pentru ca, încă odată, să fie cunoscute în adevărata lor lumină.

Prin Martie, anul trecut, redactorul nostru, d-l C. Odor, făcând câteva anchete în întreprinderile industriale din raza județului Brașov, a descoperit între altele și a dat publicității în coloanele Gazetei, mari ilegalități și abuzuri nedemne la fabrica de zahăr din Bod.

Cu date reale, nedesmintite s'a dat atunci la iveală o stare de lucruri mai mult decât scandoasă. S'a arătat în același timp, nu numai tragedia elementului românesc în această întreprindere iudeo-maghiară dar și imensele câștiguri realizate ilegal de agenții Budapestei, din sudoarea muncitorimei române, prin nerespectarea legii contractelor de muncă.

Într'o serie de articole ne-am ocupat atunci pe larg de exploatarea nemiloasă pe care străinii dela această fabrică o fac pe spina muncitorilor români, și cu amănunte, am arătat opiniei publice mizeria aproape de necrezut în care sunt siliți să trăiască nefericiții fii ai Țării noastre ajunși pe mâini de venetici nerușinați — al căror obraznic curaj a mers până la cinica îndrăzneală a maghiarizării numelor românești.

Scotând la lumină toate aceste fapte inadmisibile, scandaloase, am infierat cu toată energia barbara nemernicie a acestor pripășiți și vehement dar legal, protestând împotriva calcărilor de lege, împotriva desnaționalizării românilor și a abuzurilor de tot felul, am cerut răspicat facerea unei anchete.

Nu știm dacă strigătul nostru de alarmă a avut ecou în conștiința autorităților noastre.

Știm numai atât, și faptul ne-a bucurat mult, că lucrătorii români dela fabrica de zahăr din Bod, sesizați de articolele apărute în coloanele Gazetei, adresându-se, în bloc, justiției, au intrat în posesia drepturilor lor. Mai înainte însă ca sesizarea judecătorei C. de M. de către lucrătorii să aibă loc, pe la începutul publicării anchetelor noastre, colaboratorul nostru d-l Odor a fost grav calomniat de reprezentantul oficial al fabricii de zahăr din Bod, d-l Kutzko. Acest individ Kutzko, fost pe vremuri zidar, azi casier general și reprezentant al fabricii pentru chestiunile externe, din ordinul mai

marilor săi, venind la noi, în credința că în țara românească se poate cumpăra totul, în plină redacție, văzând că scopul nu i-a reușit, a adus insulte și nerușinate calomnii la adresa d-lui Odor, sperând desigur, că astfel se va putea sista publicarea anchetelor noastre.

S'a înșelat însă, amar. Redactorul nostru, d-l Odor a publicat mai departe datele referitoare la ilegalitățile săvârșite în această fabrică.

Și, în același timp, profund jignit în cinstea de om și în demnitatea de gazetar român, s'a adresat justiției.

Noi, cei cari dela înălțimea acestei tribune a demnității românești, am susținut cu toată tăria convingerilor noastre publicarna acestor anchete, impuse de interese naționale vitale, cerem soluționarea cât mai grabnică a acestei infamante calomnii și sancționarea drastică, exemplară, a calomniatorului și sfătuitorilor săi.

Desigur, nu putem a anticipa hotărârea justiției.

Socotim însă că o asemenea cinică temeritate trebuie sancționată cu toată severitatea.

În hotărârna justiției noastre vrem un exemplu!

Și aceasta cât mai curând, pentruca opinia publică românească să nu rămâe cu dureroasa impresie că justiția în târzie să-și spună cuvântul. Acest neobrăzat venetic, Kutzko, dimpreună cu tovarășii săi, cari trăesc din exploatarea până la sânge a neamului românesc și cari nu se sfiesc a-și bate joc de legile țării noastre și de a arunca cu noroi în tot ce noi avem mai scump, trebuesc, fără întârziere, cu promptitudine, puși la punct.

Calomniatorii de felul individului Kutzko, trebuesc, în cadrul legilor noastre, aspru pedepsiți.

Contrar se contribuie direct la zdruncinarea încrederii societății românești în forțele ei morale și duce, inevitabil, la desechilibrul vieții noastre publice. Fără îndurerare, cu dărzenie, trebuie, a sosit vremea, să reacționăm.

Să nu ne mai lăsăm furați de străini, nici sugrumați de hidoasele lor mâini, nici terfeliti în noroiul murdărilor lor cinice.

Aceasta cu atât mai mult cu cât suntem în pragul unui nou veac : al românismului.

Biciul de foc trebuie să fie cuvântul rostit în numele justiției române, în ziua de 20 Ianuarie a acestui an, împotriva acestui soi de venetici.

În 20 Ianuarie 1938 nu se judecă un simplu proces ci un proces al conștiinței naționale.

În consecință hotărârea ce o așteptăm trebuie să fie conformă intereselor naționale și legilor țării, așa cum o impune comandamentele morale, ale justiției și ale patriotismului.

Gaz. Tr.

Cetați și răspândiți „GAZETA TRANSILVANIEI” cel mai vechi ziar românesc